

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 04.09.2015
Vår ref.: 200802039-177
Arkiv: 511
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Ane Næset Ramtvedt

Oversendelse av klager på vedtak om endret konsesjon til Sørmarkfjellet vindkraftverk

I vedtak av 19.6.2015 meddelte Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) konsesjon til de omsøkte planendringene for Sørmarkfjellet vindkraftverk i Osen og Flatanger kommune, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag fylker.

NVE har mottatt tre klager på vedtaket om konsesjon. Alle klagene er gitt innen klagefristen, og alle klagene tilfredsstiller vilkårene for klagerett i forvaltningsloven kapittel VI. NVE har forberedt klagene i henhold til forvaltningsloven § 33.

NVE kan ikke se at klagene gir grunnlag for å endre eller omgjøre vedtaket av 19.6.2015. Klagene oversendes Olje- og energidepartementet (OED) for endelig avgjørelse.

Bakgrunn for saken

Sarepta Energi AS fikk endelig konsesjon i medhold av energiloven til utbygging av Sørmarkfjellet vindkraftverk i Osen og Flatanger kommune, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag fylker, i 2013. Konsesjonen omfattet utbygging og drift av et vindkraftverk på inntil 150 MW, med tilhørende 132 kV nettilknytning fra vindkraftverket til sentralnettstasjon i Roan. I brev av 23.3.2015 søkte Sarepta Energi AS i medhold av energiloven om å utvide planområdet. Sarepta begrunnet søknaden med at et omfattende vindmåleprogram har avdekket at vindressursene i deler av planområdet ikke kan forsvare en lønnsom vindkraftutbygging i dagens marked. Samtidig er det områder med gode vindressurser som grenser til det eksisterende planområdet, som derfor ønskes innlemmet i planområdet. Planendringene innebærer at installert effekt reduseres fra 150 til 130 MW. NVE meddelte konsesjon til planendringene i vedtak av 19.6.2015. NVE har mottatt tre klager på vedtaket.

Vurdering av klagerett

NVEs myndighet i klagesaker følger av forvaltningsloven § 33. NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagene begrunnet. Alternativt oversendes klagene til OED for endelig avgjørelse. Etter forvaltningsloven § 33 annet ledd, skal NVE avvise klagene dersom vilkårene for å behandle klagene ikke foreligger.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Videre viser NVE til forvaltningsloven § 28 første ledd. Her fremgår det at «enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse». Dersom et vedtak påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse innen klagefristen, har NVE etter forvaltningsloven § 28 plikt til å ta klagen til behandling.

NVE vurderer at alle de innkomne klagene er fremmet av parter med rettslig klageinteresse, og klagene tas derfor til behandling.

Sammenfatning av innkomne klager

Odd Uran skriver i brev av 9.7.2015 at det i NVEs vedtak er tatt for mye hensyn til at lønnsomheten skal bedres for utbygger, og at det er tatt lite hensyn til virkninger for de som bor i umiddelbar nærhet til vindkraftverket. Han synes det er greit at det ikke gis tillatelse til å benytte turbinpunkt nummer 9 i den foreslåtte utbyggingsløsningen, men påpeker at de andre turbinene i det samme området ligger marginalt lengre unna bebyggelsen. Uran mener at dette vil påføre de som bor på Uran en stor belastning når det gjelder støy, skyggekast og visuelle virkninger. Han påpeker at dette var konklusjonen i vedtaket i 2010, og lurer på hvorfor de som har holdt til i området i generasjoner skal «ofres» for at utbygger skal tjene mer penger. Han setter spørsmålsteget ved samfunnsøkonomien i prosjektet, og ber videre om at det i forbindelse med OEDs behandling av saken blir utarbeidet gode nok støykart og en profesjonell visualisering av hvordan vindkraftverket vil se ut fra Uran. Uran stiller seg undrende til NVEs dømmekraft, da konsesjonen som ble gitt i 2010 blant annet ble begrunnet med gode vindforhold. I 2015 ble planområdet utvidet på grunn av for lite vind i det konsesjonsgitte området.

Naturvernforbundet i Sør- og Nord-Trøndelag v/Mads Løkeland viser i brev av 5.7.2015 til høringsuttalelsen fra Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag av 5.5.2015. De påpeker følgende:

- De stiller seg uforstående til at NVE uten argumentasjon avviser kravet om utvidet konsekvensutredning av virkninger for fugl som svever på oppstigende luftstrømmer ved de utvidede områdene i sørvest og sørøst. De mener at vedtaket vil være i strid med naturmangfoldloven § 8 siden det ikke er innhentet kunnskap om dette.
- Utvidelser av planområdet kan få negative virkninger for hubrobestanden, og dette må bli vektlagt i konsesjonsvurderingen. Naturvernforbundet synes det er spesielt at NVE avviser innspillet fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag om at utvidelse av planområdet kan påvirke hubrobestanden.
- Naturvernforbundet kan ikke se at NVE har tatt hensyn til at Miljødirektoratet har økt tiltakets konfliktgrad fra D til D-E som følge av planendringene.
- De mener det vil være å undergrave kravet til kunnskapsgrunnlaget og reelle vurderinger av tap og gevinst dersom det blir gitt konsesjon til omsøkt planendring etter en prosess der den opprinnelige konsesjonen ble gitt på et grunnlag som har vist seg å være misvisende.
- Den nye energisituasjonen med et stort overskudd av elektrisk kraft må bli vektlagt som grunnlag for å avvise planendringssøknaden.
- Norge er internasjonalt forpliktet til å hindre tap av biologisk mangfold, noe som må bli vektlagt i konsesjonsspørsmålet. Planendringen gir økt risiko for tap av biologisk mangfold.

Fosen naturvernforening påpeker følgende i brev av 4.7.2015:

- Virkningene av de nye planene er ikke tilfredsstillende redegjort for i underlagsmaterialet fra 2008. Det kreves derfor tilleggsutredninger for å kunne vurdere søknaden på et faglig akseptabelt nivå. Ny konsekvensutredning må foretas på bakgrunn av anvendt turbintype, antall

turbiner og plasseringer. De nye områdene som er inkludert i planområdet er betydelig mer eksponert både utover i havområdene og innover i fjellet.

- Naturvernforeningen tar opp virkninger for reinbeitedistriktet, kulturminner, lavfrekvent støy, det statlig sikrede friluftsområdet, Drageid leirskole og fugl. *NVE konstaterer at Fosen naturvernforening omtalte de samme temaene i uttalelsen av 13.4.2015, og viser til sammenfatningen av uttalelsen i «Bakgrunn for vedtak» av 19.6.2015.*
- De mener det må vektlegges at det samlede konfliktnivået etter endringen har økt til D-E. De påpeker at for kategori E kan ikke avbøtende tiltak redusere konflikten. Etter naturmangfoldloven § 8 bør tiltaket derfor avslås. I tillegg mener de at føre var-prinsippet bør tillegges avgjørende vekt, og at anlegget sammen med omkringliggende anlegg vil bety for stor samlet belastning for økosystemet.
- Det må ytes en form for økonomisk kompensasjon for den negative påvirkningen tiltaket vil ha på omgivelser og naboer, dersom ikke klagen fører frem. Det må settes spesifikke vilkår om dette i tillatelsen.
- Eksisterende vannkraftanlegg og nett burde oppgraderes fremfor å bygge vindkraftverk.
- De skriver at vindkraftutbygginger er direkte ulønnsomme, og påpeker at dette ikke kan være en del av NVEs strategi om å fremme kraftproduksjon på en samfunnsmessig rasjonell måte. Videre mener de at NVEs argumenter om at tiltaket vil kunne styrke kommunene ikke er riktig, da det er forslag om å fjerne eiendomsskatten og endre avskrivningsreglene. De påpeker at NVE ikke har kommentert forholdene rundt større rotordiameter og høyere turbiner når det gjelder kollisjon med fugl og habitatskremmel. De mener at vedtaket er feilaktig begrunnet og kan være ugyldig.

Motpartens vurdering av klagen

Sarepta Energi AS har i brev av 27.8.2015 kommentert klagen på vedtaket om endret konsesjon til Sørmarkfjellet vindkraftverk. De skriver at de i hovedsak mener at klagen ikke bringer nye momenter inn i saken. De ønsker likevel å kommentere følgende:

- Det aller meste av vindkraft som er utløst av elsertifikatordningen er bygget ut på svensk side. Fram mot 2020 vil det derfor bygges ut mindre vindkraft i Norge enn først antatt, noe som innebærer at de samlede negative konsekvensene av norsk vindkraftutbygging vil være mindre enn tidligere antatt.
- Sørmarkfjellet vindkraftverk er en del av en sammenhengende vindkraftportefølje på Fosen, der flere prosjekter med gode vindressurser er avhengige av felles nettilknytning. Dette krever investeringsbeslutning for et tilstrekkelig omfang av vindkraft.
- Sarepta skriver at Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag i sin klage har tatt for seg seks forskjellige punkter. I punkt 2 og 3 vises det til høringsuttalelsene til henholdsvis Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og Miljødirektoratet. Sarepta påpeker at de nevnte fagmyndighetene ikke har påklaget vedtaket. Videre påpeker Sarepta at regnestykket knyttet til energiproduksjon per areal som blir presentert i klagen er misvisende. Med redusert effektinstallasjon og færre turbiner vil det direkte arealtapet reduseres, og energiproduksjon målt mot berørt areal vil øke.
- Odd Uran skriver i sin klage at beboerne på Uran vil påføres en «voldsom belastning i form av støy, skyggekast og visuell forurensing». Sarepta påpeker at bebyggelsen i området ikke vil bli berørt av støy eller skyggekast over anbefalte grenseverdier.

- Når det gjelder klagen til Fosen Naturvernforening etterspørres nye influenskart for blant annet støy og skyggekast. Sarepta påpeker at slike kart er utarbeidet og vedlagt endringssøknaden.

NVEs vurdering av klagen

NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagen begrunnet, alternativt oversende klagen til OED for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33. NVE vil i det følgende kommentere nye forhold som klagen anfører og som ikke tidligere er vurdert, og forhold som bør utdypes nærmere. For øvrig vises det til vedtak av 19.6.2015.

Odd Uran stiller seg undrende til NVEs dømmekraft, da konsesjonen som ble gitt i 2010 blant annet ble begrunnet med gode vindforhold. I 2015 ble planområdet utvidet på grunn av for lite vind i det konsesjonsgitte området. Naturvernforbundet i Sør- og Nord-Trøndelag skriver at det vil være å undergrave kunnskapsgrunnlaget, dersom det blir gitt konsesjon til omsøkt planendring etter en prosess der den opprinnelige konsesjonen ble gitt på et grunnlag som har vist seg å være misvisende. NVE konstaterer at det forelå data fra én vindmålemast da NVE fattet vedtak i saken i 2010, og at dette datagrunnlaget tilfredstilte kravet om dokumentasjon av vindressurser som NVE har satt i utredningsprogrammet. Datagrunnlaget som forelå i 2010 viste at det var gode vindforhold i planområdet. NVE understreker at i de fleste tilfeller vil datagrunnlaget fra en enkelt vindmålemast i planområdet, sammen med NVEs vindatlas, kunne gi gode indikasjoner på vindforholdene i planområdet. Imidlertid vil det i noen tilfeller, slik som i denne saken, være mer komplekse vindforhold, slik at det må et omfattende vindmåleprogram til for å få et godt bilde av vindforholdene i planområdet. Dette er ikke noe NVE stiller krav om på søknadstidspunktet.

Naturvernforbundet i Sør- og Nord-Trøndelag stiller seg uforstående til at NVE uten argumentasjon avviser kravet om utvidet konsekvensutredning av virkninger for fugl som svever på oppstigende luftstrømmer ved de utvidede områdene i sørvest og sørøst. I tillegg mener de at utvidelse av planområdet kan få negative virkninger for hubrobestanden, og at dette må bli vektlagt i konsesjonsvurderingen. Fosen naturvernforening skriver at NVE ikke har kommentert forholdene rundt større rotordiameter og høyere turbiner når det gjelder kollisjon med fugl og habitatskremmel. NVE viser til vurderingene som er gjort i «Bakgrunn for vedtak», der NVE slutter seg til utreders vurdering om at en reduksjon av antall turbinpunkter vil være positivt for fuglebestanden. Når det gjelder større rotordiameter og høyere turbiner, konstaterer NVE at det er usikkerhet rundt hvorvidt fuglene påvirkes av størrelsen på turbinene. NVE vurderer at de tidligere gjennomførte utredningene for fugl er tilstrekkelige.

Naturvernforbundet i Sør- og Nord-Trøndelag skriver at den nye energisituasjonen i Norge med et stort overskudd av elektrisk kraft må bli vektlagt som grunnlag for å avvise planendringssøknaden. Fosen naturvernforening skriver at vindkraftutbygginger er direkte ulønnsomme, og påpeker at dette ikke kan være en del av NVEs strategi om å fremme kraftproduksjon på en samfunnsmessig rasjonell måte. Videre mener de at NVEs argumenter om at tiltaket vil kunne styrke kommunene ikke er riktig, da det er forslag om å fjerne eiendomsskatten og endre avskrivningsreglene. Når det gjelder den endrede energisituasjonen i Norge vil NVE påpeke at Norge gjennom EUs fornybardirektiv er forpliktet til å øke landets fornybarandel. Stortinget har vedtatt at Norge gjennom elsertifikatordningen med Sverige skal oppfylle et felles norsk-svensk mål om en økning i fornybarproduksjonen på 26,4 TWh innen utgangen av 2020. NVE plikter å ta alle vindkraftsaker til behandling, slik at det legges til rette for at de beste vindkraftprosjektene kan realiseres gjennom elsertifikatordningen. Når det gjelder eiendomsskatt viser NVE til at både Osen og Flatanger kommune har eiendomsskatt per i dag, og at NVE må forholde seg til dagens situasjon.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre eller omgjøre vedtaket av 19.6.2015. Klagen oversendes derfor OED for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33. Alle dokumentene i saken gjøres tilgjengelige for departementet gjennom internettløsningen SeDok.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Arne Olsen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Flatanger kommune
Fosen Naturvernforening
Kristian Skorstad Uran
Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag v/Mads Løkeland
Osen kommune
Sarepta Energi AS